

**SLUGBA SFÂNTULVI
MARE MUCENIC
CNEAZ LAZĂR**



LA DECERNIA MICĂ

La Doamne strigat-am... Stihirile mucenicului pe 4,

Glasul 1

Aoștirilor îngerești bucurie și pe pământ a oamenilor veselie, Lazăre preaslăvite, te vedem îndreptându-te către porțile cerești și intrând întru bucuria Domnului tău, după Care ai dorit și de slava Lui minunat te-ai îndulcit. *(de 2 ori)*

Talantul cârmuirii cel încredințat ție, de Dumnezeu înțelepțite Lazăre, l-ai înmulțit cu harul cel îmbelșugat, pentru el vărsându-ți și sângele. Pentru aceasta, auzi: *Slugă bună și cre-*

dincioasă, intră întru bucuria Domnului tău.

Bună rădăcină și sămânță fericită fiind, la izvoarele evlaviei sădită, pom roditor de fapte bune te-ai arătat și pe acestea la timp Făcătorului și Ziditorului tău le-ai încredințat.

Slavă..., **glasul al 2-lea**

Veniți toți credincioșii, pe Lazăr cel înțelept cu cântări să-l cinstim, pe cel care prin credință Domnului i-a bineplăcut și de cununa muceniei s-a învrednicit și cu îngerii sălășluire a dobândit. Acestuia cu dragoste să-i cântăm: Vino și stai de față împreună cu noi și pune început prăznuirii tale și roagă pe Hristos Dumnezeu pentru sufletele noastre.

Și acum..., a Praznicului, iar de va fi post, a Născătoarei de Dumnezeu, același glas.

Toată nădejdea mea spre tine o pun, Maica lui Dumnezeu. Păzește-mă sub Sfânt Acoperământul tău!

LĂ STIHOAVNĂ

Stihurile, Glasul al 2-lea,

Veniți, popoarelor, să-l prăznuim pe Lazăr cel Nou, slăvindu-l ca pe un bineplăcut al lui Dumnezeu, Cel în trei Ipostasuri.

Stih: *Dreptul ca finicul va înflori și ca cedrul cel din Liban se va înmulți. (Psalm 91:12)*

Cu podoabele faptelor bune mai întâi înveșmântându-te, cu cununa muceniei mai apoi împodobindu-te, acum prea frumos stai întru slavă înaintea Stăpânului.

Stih: *Răsădiți fiind în casa Domnului, în curțile Dumnezeului nostru vor înflori. (Psalm 91:13)*

Podoabă a dreptilor și a mucenicilor, a împăraților și a patriei tale laudă, primește cântarea celor ce te slăvesc cu credință.

Slavă... Și acum...

Casă preacurată, pe tine înțelepciunea lui Dumnezeu

aflându-te, din preacuratele tale sângiuiri se întrupează, Fecioară, și după naștere nestrucată se arată.

TROPARUL, Glasul al-3-lea

Podobie: „Să se veselească cele cerești...”

Slava lumii lepădându-o, Voievodule Lazăre, și asemenea lui Hristos făcându-te, ai dobândit împărăția cea cerească. Roagă-te, deci, Mântuitorului pentru robii tăi, mijlocind către Dânsul, împreună cu tine să ne învrednicească de vederea slavei Sale.

Slavă... Și acum..., **al Praznicului sau a Născătoarei de Dumnezeu-al Învierii:**

Pe tine, ceea ce ai mijlocit mântuirea...

(Caută la sfârșitul mineiului, la troparele de obște)



LĂ DECERNIA MARE

După obișnuitul Psalm se cântă:
Fericit bărbatul..., starea întâi.

La Doamne, strigat-am..., se pun
Stihirile pe 8: 3 ale Praznicului și 5
ale Sfântului repetându-o pe prima.
Iar de este afară de Cincizecime se
poate uni cu a Sfântului Prooroc
Amos (a zilei din minei).

Glasul al 2-lea



ând, prin Purtarea de
grijă a lui Dumnezeu,
ocârmuirea turmei
creștine și s-a încredin-
țat, atunci ochi
neadormit pentru ea ai avut și,
ca un bun păstor, te-ai nevoit
până la moarte. Pentru aceasta
auzi: „Bine, slugă bună și
credincioasă; peste puține ai
fost credincioasă, peste multe te
voi pune." (de 2 ori)

O, preaslăvită minune!
Dănuiesc astăzi îngerii în
ceruri și oamenii pe pământ
întru pomenirea lui Lazăr cel
Nou. îngerii îl încununează ca
pe un biruitor, iar oamenii
cântare de laudă îi aduc,
minunându-se și grăind: „O,
cum ți-ai săvârșit viața! O,
negrăită veselie, preaînțelepte,
căreia cu adevărat a fi părtaș
te-ai învrednicit!"

O, preamărită minune! Cum
te vom numi pe tine,
minunatul! Drept, căci
poruncile Domnului pe pământ
le-ai păzit; mucenic, căci de cei
nelegiuți capul ți-a fost tăiat.
Întru amândouă Domnului ai
bineplăcut și împreună cu
îngerii te-ai sălășluit. O,
preaminunat este lăcașul tău,
Lazăre, întru care Hristos te-a
sălășluit ca pe un cinstit
mucenic.

O, preaslăvită minune! O,
minunată schimbare și
preaslăvire a dreptei celui
Preaînalt, pe care a arătat-o
asupra ta Domnul,
preaîmbelșugat, Lazăre, căci și
după moarte te-a proslăvit pe
tine ca pe un plăcut al Său, căci
cinstitul tău trup, pus în raclă,
l-a arătat nesticăcios și
bineînmișmat, încredințându-
i pe toți de cinstea de care te-ai
încrednicit și de slava pe care în
ceruri o ai dobândit.

Slavă..., glasul al 6-lea

Cine nu te va ferici pe tine,
râvnitorule împlinitor al
poruncilor Domnului, sau cine
va lăuda preafrumoasă
viețuirea ta? Adunat-ai precum
o albină nectarul cel preales al
multor virtuți; slava viitoare

căutându-o, cu cea lumească ai schimbat-o. Prin mâna ta cea grabnică spre milostivire făcutu-te-ai ochi celor orbi, picioare celor ologi, toiag bătrâneților și tuturor toate. Mai apoi, cu cununa muceniciei capul încununându-ți, stai acum înaintea lui Hristos Dumnezeu, îndulcindu-te de slava Lui. Aceluia roagă-te, Lazăre preaînțelepte, moștenirea ta să fie păzită în pace și să se mântuiască sufletele noastre.

Și acum..., a Praznicului; iar de este afară de Cincizecime, se cântă: Și acum..., a Născătoarei de Dumnezeu – a Învierii (Dogmatica, glasul al 6-lea).

Cine nu te va ferici, Preasfântă Fecioară? Sau cine nu va lăuda preacurată nașterea ta? Că Fiul Unul-Născut, Cel ce a strălucit fără de ani din Tatăl, Același din tine, cea curată, a ieșit în chip negrăit întrupându-se; din fire Dumnezeu fiind și cu firea om făcându-Se pentru noi, nu în două fețe fiind despărțit, ci în două firi, fără amestecare, fiind cunoscut. Pe Acela roagă-L, Curată, cu totul fericită, să se mântuiască sufletele noastre.

DOHOD

Lumină lină...

Prochimenul zilei

PAREMILE:

Din *Prorocia lui Isaia*, citire:
(**Capitolul XLIII, 9-14**)

Acestea zice Domnul: „...Neamurile laolaltă să se adune și să se strângă popoarele! Care dintre ele ne-au dat de știre aceasta și ne-au făcut proorocii? Să-și aducă martorii și să dovedească, să audă toți și să zică: «Adevărat!» Voi sunteți martorii Mei, zice Domnul, și sluga pe care ai ales-o, ca să știți să credeți și să pricepeți că Eu sunt: înainte de Mine n-a fost Dumnezeu și nici după Mine nu va mai fi! Eu sunt Dumnezeu și nu este izbăvitor afară de Mine! Eu sunt Cel care am vestit, Cel care am izbăvit și Cel care am prezis și nu sunt străin la voi. Voi sunteți martorii Mei, zice Domnul. Eu sunt Dumnezeu din veșnicie și de aici încolo Eu sunt! Nimeni nu poate să iasă de sub puterea Mea și ceea ce fac Eu, cine poate strica?” Așa zice Domnul, Izbăvitorul vostru, Sfântul lui Israil.

Din *Înțelepciunea lui Solomon*, citire:

(**Capitolul III, 1-9**)

Sufletele dreptilor sunt în mâna lui Dumnezeu și chinul nu se va atinge de ele. În ochii celor fără de minte, dreptii sunt morți cu desăvârșire și ieșirea lor din lume li se pare mare nenorocire. Și plecarea lor dintre noi un prăpăd, dar ei sunt în pace.

Chiar dacă în fața oamenilor ei au îndurat suferințe, nădejdea lor este plină de nemurire. Și fiind pedepsiți cu puțin, mare răsplată vor primi, căci Dumnezeu i-a pus la încercare și i-a găsit vrednici de El. Ca pe aur în topitoare, așa i-a lămurit, și ca pe o jertfă de ardere întregă i-a primit. Străluci-vor în ziua răsplătirii și ca niște scânteii care se lasă pe miriște, așa vor fi. Judeca-vor neamurile și stăpâni vor fi peste popoare și Domnul va împărăți întru ei în veci. Ei vor înțelege adevărul ca unii care și-au pus încrederea în Domnul; cei credincioși vor petrece cu El în iubire, căci harul și îndurarea sunt partea aleșilor Lui.

Din Înțelepciunea lui Solomon,
citire:

(Capitolul V, 15-VI, 3)

Cei drepti vor fi vii în veacul veacului și răsplata lor este de la Domnul și Cel Atotputernic are grijă de ei. Drept aceea vor primi din mâna Domnului împărăția frumuseții și cununa cea strălucitoare, căci El îi va ocroti cu dreapta Sa și cu brațul Său; asemenea unui scut îi va acoperi. El va face arme din mânia Sa și cu ele va întări făptura mâinilor Sale ca să răsplătească vrăjmașilor. Din dreptate El își va face platoșă și din judecata cea nefățarnică își va face coif. Din sfințenia Sa va face pavăză nebiruită, iar din cumplita Sa mânie va face sabie ascuțită și lumea va porni război împreună cu El împotriva celor fără de minte.

Săgețile fulgerului Său vor porni bine îndreptate și vor lovi în țintă, zburând din arcul puternic încordat al norilor. Mânia lui, ca o praștie, va azvârli noian de grindină; apele mării se vor întărâta asupra lor și râurile îi vor îneca vijelios. Duhul puterii dumnezeiești se va ridica împotriva lor și ca viscolul îi va vântura. Astfel fărădelegea va aduce pustiire pe pământ și răutatea va răsturna scaunele celor puternici. Ascultați deci, regilor, și înțelegeți, luați învățătură voi, care judecați marginile pământului. Băgați în urechi, voi cei ce stăpâniți peste mulțimi și care vă mândriți cu mulțimea popoarelor voastre. Pricepeți că stăpânirea vi s-a dat de la Domnul și puterea de la Cel Preaînalt, Care va cerceta faptele voastre și va pune la încercare gândurile voastre.

LA LITIE

Stihurile idiomele:

Glasul 1:

Veniți iubitorilor de prăznuire, căci Lazăr cel Nou astăzi cu propovăduire aleasă ne cheamă la ospăț duhovnicesc. Veselindu-ne, cu osârdie să ne adunăm și pomenirea săvârșirii sale din această viață să o cinstim, slăvindu-l ca pe un plăcut al lui Dumnezeu.

Ărătatu-te-ai, fericite, împodobit cu bunătatea, blândețea și

nerăutatea, înveșmântat cu adevărul și dreptatea, și de toate lucrurile rele te-ai îndepărtat, dorind după slava cea de sus, în care intrând după vrednicie, stai înaintea lui Hristos Dumnezeu, mijlocind pentru noi cu rugăciunile tale.

Împodobitu-te-ai îmbelșugat cu frumusețea faptelor bune, lămuritu-te-ai în cuptorul pătimirilor, cu mucenicii după vrednicie fiind numărat, Sfinte Lazăre. La slava cea fără de sfârșit de la cele pământești te-ai mutat și împreună petrecător cu sfinții te-ai arătat, cu care cere de la Hristos pentru noi bogată milă.

Slavă..., **glasul al 5-lea**

Să trâmbițăm cu cântări bine răsunătoare cei ce astăzi în Duhul cel Dumnezeiesc ne-am adunat la prăznuirea cea preacinstită a plăcutului lui Hristos, care pe toți iubitorii de prăznuire spre laudă îi cheamă spre a-i cânta cu dragoste pomenirea sa. Împărații și ocârmuitorii, adunați-vă, minunându-vă de viețuirea și nevoița celui ce a strălucit și lăudați pe propovăduitorul curăției, pe stâlpul cel neclintit al Ortodoxiei, ctitorul bisericilor, al săracilor miluitor

neîngrădit, al Ortodoxiei apărător neînfricat, pe cel ce lupta cea bună a luptat și viața în chip slăvit și-a săvârșit. Pe cel ce împreună cu plăcuții lui Dumnezeu sălășluire a aflat, a ocârmuitorilor laudă și podoabă, pe al nostru întâistătător și mijlocitor cu cântări bine răsunătoare lăudându-l, așa să-i zicem: Ca cel ce de-a pururea stai înaintea Treimii, Lazăre preaslăvite, roagă-te să fim izbăviți de toate primejdiile cu rugăciunile tale.

Și acum...

Să trâmbițăm cu trâmbițe duhovnicești, căci dintru înălțime plecându-se împărăteasa Maică Fecioară, cu binecuvântări îi încununează pe cei care îi cântă ei. Împărații și ocârmuitorii să se adune și întru cântări să o laude pe împărăteasa, care pe împăratul L-a născut, pe Cel ce a binevoit a dezlega pe cei ce mai înainte de moarte erau ținuți. Păstorii și învățătorii, adunându-ne să o lăudăm pe Preacurata Maică a Păstorului celui Bun. Pe sfeșnicul cel cu strălucire de aur, pe norul cel purtător de lumină, cel mai lat decât cerurile, pe chivotul cel însuflețit, pe scaunul cel de foc

al Stăpânului, pe năstrapa de aur purtătoare de mană, pe ușa cea încuiată a Cuvântului, pe limanul tuturor creștinilor cu cântări bine alcătuite așa să-i zicem: palatule al Cuvântului, învrednicește-ne împărăției Cerurilor pe noi smeriții, că nimic nu este cu neputința mijlocirii tale.

LĂ STIHODINĂ

Stihurile, glasul al 2-lea:

Cu ce cântări de laudă îl vom mări pe Lazăr, pe pricinuitorul prăznuirii acesteia? Slăvit în viață pe pământ ai fost, dar și mai slăvit faptele tale bune te-au arătat, împlinind poruncile Stăpânului tău. Chiar dacă nu ne pricepem a-ți aduce laudă după vrednicie, întărește-ne, înțelepte, pe noi, cântăreții tăi, și cere de la Hristos mare milă!

Stih: *Dreptul ca finicul va înflori și ca cedrul cel din Liban se va înmulți. (Psalm 91:12)*

Cum îi vom aduce cu buze de tină laudă înțeleptului Lazăr, cel ce a strălucit în vremurile cele mai de pe urmă, pe cel ce încă din tinerețe a fost sălaș al Duhului, pe stâlpul Ortodoxiei cel neclintit, pe cel împodobit cu virtuțile, pe cel ce înaintea lui Dumnezeu se roagă pentru

poporul său. Pe Acela și acum roagă-L, plăcutule al lui Dumnezeu, cerând pentru cei ce te slăvesc pace și mare milă.

Stih: *Răsădiți fiind în casa Domnului, în curțile Dumnezeului nostru vor înflori. (Psalm 91:13)*

Ce cântare îți vom aduce după vrednicie, Lazăre? Viețuit-ai pe pământ în evlavie și curăție, înfrumusețatu-te-ai cu virtuțile, lupta cea bună luptând, cotropirii și mândriei agarenilor te-ai împotrivit, nesuferind a vedea turma ta cea drept slăvitoare împrăștiată. Pentru aceasta, mucenice, în schimbul pătimirilor tale te-ai făcut moștenitor al lăcașurilor mucenicilor, dimpreună cu care cere-ne nouă pace și mare milă.

Slavă..., glasul al 4-lea

Astăzi Biserica drept slăvitoare în chip tainic dănuiește, cu veșmânt nou împodobindu-se astfel strigă: „Mărește slava mea pe Domnul, Cel ce mi-a dăruit o asemenea podoabă.” Și iarăși cu îndrăzneală să strigăm: „Hristoase Dumnezeule, Cel ce ai proslăvit pe al Tău purtător de chinuri, împacă lumea și mântuiește sufletele noastre.

Și acum...

Caută spre rugăciunile robilor tăi, ceea ce ești cu totul fără prihană potolind pornirile cele rele împotriva noastră, din tot necazul izbăvindu-ne pe noi; că pe tine singură te avem ancoră tare și neclintită și a ta ocrotire am dobândit să nu fim rușinați, Stăpână, cei ce te chemăm pe tine. Grăbește spre rugăciunile robilor celor ce strigă ție cu credință: Bucură-te, Stăpână, ajutătoarea tuturor, bucuria, acoperământul și mântuirea sufletelor noastre.

**TROPARUL,
Glasul al-3-lea**

Slava lumii lepădându-o, Voievodule Lazăre, și asemenea lui Hristos făcându-te, ai dobândit împărăția cea cerească. Roagă-te, deci, Mântuitorului pentru robii tăi, mijlocind către Dânsul, împreună cu tine să ne învrednicească de vederea slavei Sale.

La binecuvântarea pâinilor se pune de două ori troparul Sfântului și „Născătoare de Dumnezeu...” o dată.



LĂ UTRENIE

La Dumnezeu este Domnul..., se cântă troparul Praznicului (de două ori), Slavă..., a Sfântului Și acum..., al Praznicului.

Dacă suntem în postul Sfinților Apostoli, se cântă troparul Sfântului Lazăr (de două ori), Slavă..., a Proorocului, Și acum..., al Născătoarei de Dumnezeu - al Învierii (pe glasul Troparului Proorocului).

**După Catisma întâi, Sedealna,
Glasul 1,**



Pe piatra neclintitei credințe picioarele întărindu-ți, de Dumnezeu înțeleptite, furtuna, cu valurile ei, n-a reușit să te clatine, ci ai trecut-o neudat către Dumnezeu ridicându-te, cu Care împreună sălășluindu-te, îi cânti cu veselie: Slavă milostivirii Tale, Mântuitorule, slavă împărăției Tale, Slavă rânduiei Tale, Unule Iubitorule de oameni.

Slavă... Și acum..., a Praznicului, iar de va fi în post, a Născătoarei de Dumnezeu, asemenea:

Mâinile tale cele dumnezeiești cu care L-ai purtat pe Făcătorul întrupat cu Dumnezeirea, ridicându-le,

Preasfântă Fecioară, roagă-te să fim izbăviți de ispite, de patimi și de necazuri noi, cei ce cu dragoste te laudăm pe tine și îți cântăm: Slavă Celui ce S-a sălășluit întru tine, slavă celui ce a ieșit din tine, slavă celui ce ne-a slobozit pe noi prin nașterea ta.

**După Catisma a doua, Sedealna,
Glasul al 3-lea**

Cu frumusețea viețuirii tale, și cu răbdarea chinurilor tale pe îngeri i-ai minunat și pe oameni i-ai bucurat. Pentru aceasta, moartea ți s-a făcut ție odihnă și către veselia cea fără de sfârșit te-ai mutat, Sfinte Cneazule Lazăr. Acolo acum petrecând, cere pentru noi de la Hristos mare milă.

Slavă... Și acum..., a Praznicului, iar de va fi în post, a Născătoarei de Dumnezeu, asemenea:

De frumusețea fecioriei tale și de strălucirea curăției tale Gavriil minunându-se, a strigat ție, Născătoare de Dumnezeu: ce laudă îți vom aduce după vrednicie sau cum te vom numi pe tine? Nu mă pricep și mă minunez. De aceea, precum mi s-a poruncit strig ție: Bucură-te, cea plină de har!

Polieleu: Robii Domnului...

MĂRIMIRILE

Glas 1

Stih 1: *Dumnezeu este scăparea noastră și puterea, ajutor întru necazurile cele ce ne-au aflat pe noi foarte (Psalm 45, 1).*

Mărimu-te pe tine, purtătorule de chinuri, Sfinte Mare Mucenice Lazăr, și cinstim chinurile tale pe care, pentru Hristos, le-ai răbdat.

Stih 2: *Dărsat-au sângele lor ca apa, împrejurul Ierusalimului (Psalm 78,3).*

Stih 3: *Că pentru Tine suntem uciși toată ziua (Psalm 43, 24).*

Stih 4: *Socotiți am fost ca niște oi de junghiere (Psalm 43,24).*

Stih 5: *Trecut-am prin foc și prin apă, dar ne-ai scos pe noi la odihnă (Psalm 65,11).*

Stih 6: *Prin sfinți care sunt pe pământul Lui, minunate a făcut Domnul toate voile Sale (Psalm 15,3).*

Slavă..., **glasul 1:**

Slavă Ție, Treime Sfântă, Părinte, Cuvinte și Duhule Sfinte, zicând: Slavă Ție, Dumnezeule!

Și acum..., **același glas:**

Bucură-te, ceea ce ești plină de har, Marie, Domnul este cu tine, zicând: Și prin tine cu noi.

Ălilua, Alilua, Alilua, slavă Ție,

Dumnezeule! (de trei ori)

Sedelnele după polieleu;
Glasul al 8-lea

Poruncilor Domnului
supunându-te cu înțelepciune,
frica lui Dumnezeu întru tine s-
a sălășluit, de care fiind
călăuzit, de la calea cea dreaptă
nu te-ai abătut, ci pe ea
călătorind, în ceata mucenicilor
ai intrat, cu care cere smerenie
celor ce îți cântă cu mulțumire:
Bucură-te, preabogatele
Lazăre!

Slavă... Și acum..., a Praznicului,
iar de va fi în post, a Născătoarei de
Dumnezeu, asemenea:

Porunca cea cu taină luând-o
întru cunoștință cel fără de
trup, în casa lui Iosif degrabă a
stătut înainte zicând Celei ce nu
știa de nuntă: Cel ce a plecat cu
pogorârea Sa Cerurile, încape
fără schimbare tot întru tine;
pe Care și văzându-L în
pântecele Tău, luând chip de
rob, mă spăimântează a striga ție:
Bucură-te, Mireasă, pururea
Fecioară!

Apoi Antifonul 1 al glasului al 4-lea:

PROCHIMENUL,
Glasul al 4-lea:

Multe sunt necazurile
dreptilor și din toate acelea îi va

izbăvi pe ei Domnul. (Psalm
33,18)

Stih: Strigat-au dreptii, și Domnul i-a
auzit și din toate necazurile lor i-a
izbăvit. (Psalm 33, 16)

Toată suflarea...,

**Evangelhia de la Luca (X, 16-
22):** Zis-a Domnul ucenicilor
Săi: Iată, Eu vă trimit... (caută la
Utrenia Sfântului Mare Mucenic
Dimitrie, 26 octombrie)

Psalmul 50

Slavă..., glasul al 2-lea:

Pentru rugăciunile
Mucenicului Tău Lazăr,
Milostive, curățește mulțimea
păcatelor noastre.

Și acum...

Pentru rugăciunile
Născătoarei de Dumnezeu,
Milostive, curățește mulțimea
păcatelor noastre.

Stih: Miluiește-ne, Dumnezeule, după
mare mila Ta și după mulțimea
îndurărilor Tale curățește
fărădelegile noastre.

Și idiomela, glasul al 6-lea:

Iubitorilor de praznic, care de
harul Dumnezeiescului Duh am
fost adunați astăzi, împreună să
cântăm cântare nouă, săvârșind
pomenirea Fericitului Lazăr.
Adunându-ne deci, pe

Mântuitorul să-L slăvim și pricinuitorului prăznuirii întru rugăciuni să-i cântăm: Ca cel ce ai îndrăzneală înaintea împăratului Slavei, roagă-te să se izbăvească de toată primejdia cei ce te măresc pe tine.

CANOANELE

Se pune Canonul Praznicului, cu irmosul pe 6, și al Mucenicului pe 6.

Iar de va fi în post, al Născătoarei de Dumnezeu, cu irmosul pe 6, al Mucenicului pe 4, și al Proorocului pe 4.

Cântarea 1:

CANONUL Născătoarei de Dumnezeu
glasul al 8-lea:
Irmosul:

Ăpa trecând-o ca pe uscat și «din răutatea egiptenilor «scăpând, israeliteanul striga: «Izbăvitorului și Dumnezeului «nostru să-I cântăm».

Tirania morții de demult, prin nașterea ta, Stăpână, o ai surpat; pentru aceasta grăim ție: Bucură-te, mântuirea celor robiți; bucură-te, înnoirea tuturor, Stăpână.

Noi întru tine ne lăudăm și prin mijlocirea ta scăpăm din cursele cele de multe feluri ale diavolului; pentru aceasta, grăim către tine, Născătoare de Dumnezeu: Bucură-te, căderea

diavolilor și întărirea noastră a credincioșilor.

Tatăl a binevoit și Fiul S-a pogorât prin umbrirea Sfântului Duh în pântecul tău, preanevinovată Stăpână a lumii.

Canonul Sfântului Lazăr
Glasul al 8-lea
Irmosul:

Pe Faraon cel ce se purta în «car l-a cufundat toiagul lui «Moise, cel ce a făcut minuni de «demult, în chipul Crucii lovind «și despărțind marea și pe Israil «cel ce fugea, l-a izbăvit, pe cel «ce cânta cântare lui «Dumnezeu.»

Stih: Sfinte Mare Mucenice Lazăr, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi!

Pururi dănțuind cu cetele îngerești înaintea tronului lui Dumnezeu, de raza Lui cea strălucitoare fiind luminat, roagă-te, ca și sufletul meu cel întunecat să se lumineze, ca după vrednicie să încep a cânta pomenirea ta, Sfinte Lazăre.

Deși a te lăuda după vrednicie nu ne pricepem noi, cei ce te cinstim, dar întrucât după putere cântare împletim slăvitei pomenirii tale, propovăduind viețuirea și pătimirea ta, tu, ca un iubitor

de fii, primește această a noastră nevrednică laudă.

Ea începătură a virtuosei tale viețuiri frica lui Dumnezeu ai avut, înțelepte Lazăre. Ea ți-a fost și călăuzitoare pe calea cea dreaptă, pe care călătorind, în curțile Domnului ai intrat.

Slavă...

Când ai fost pus la straja ținutului sârbesc încredințat ție de Dumnezeu, fericite Lazăre, atunci ochi neadormit ai dobândit spre păzirea turmei încredințate ție, pentru care nevoindu-te până la moarte, ai primit răsplata ostanelilor tale.

Și acum...

Mai înaltă decât puterile îngeresti cunoscându-te pe tine noi, poporul cel credincios, pe Mântuitorul și Domnul îl proslăvim, Fecioară întru tot cântată, și ca pe Născătoarea de Dumnezeu din suflet slăvindute, ne rugăm: de toată năvălirea potrivnicilor izbăvește-i pe cei ce te cântă pe tine.

Catavasiile Praznicului sau
Deschide-voi gura mea...

Cântarea a 3-a:
Irmosul:

Doamne, Cel ce ai făcut cele
«de deasupra crugului ceresc și

«ai zidit Biserica, Tu pe mine
«mă întărește întru dragostea
«Ta; că Tu ești marginea
«doririlor și credincioșilor
«întărire, Unule, Iubitorule de
«oameni».

Moise Proorocul de demult
te-a închipuit pe tine, zicând:
Rug însuflețit și nears ești,
Fecioară, ceea ce ai în pânțece
focul Dumnezeirii.

Fiul tău ascultând rugă-
ciunea, Preacurată, Născătoare
de Dumnezeu, Se milostivește
spre sufletele noastre, ca un
iubitor de oameni.

Pe Unul din Treime ai
născut, Maică prealăudată, cu
nespusă minune, pe Care L-a
lăudat adunarea pruncilor,
strigând: Osana, bine este
cuvântat Cel ce vine întru
numele Domnului.

Canonul Sfântului Lazăr
Irmosul:

Cel ce ai întărit Cerurile cu
«pricepere și ai întemeiat
«pământul peste ape, întărește-
«mă pe piatra Bisericii,
«Hristoase, că nu este sfânt
«afară de Tine, Unule
«Iubitorule de oameni.»

Din tinerețe te-ai arătat a fi
plin de harul Dumnezeiesc,
împodobit fiind cu

înțelepciunea și cu mărinimia, săracilor avuția ți-ai împărțit. Pentru aceasta Hristos în Ceruri cu multe bogății te-a îmbogățit.

Lui Avraam pe pământ cu iubirea de străini asemănându-te, ai avut mână grabnică spre dăruire: primindu-i pe bolnavi, pe străini și pe călători și te-ai învrednicit, și pe Domnul a-L primi întru inima ta, Sfinte Lazăre.

Q, preaminunată și slăvită casa ta, preafericite Lazăre, pe care pe pământ cu podoaba virtuților ai înfrumusețat-o, tânjind înțelepte după bunurile veșnice, pentru aceasta, și de Cereasca împărăție te-ai învrednicit.

Slavă...

Pe persanul ce se îndrăcea, dacă l-ai văzut venind asupra ta cu mulțime de oști, ca și David odinioară, la luptă întru întâmpinarea lui ai ieșit și ca pe un alt Goliat biruindu-l, ai strigat: Nu este sfânt afară de Tine, Doamne!

Și acum...

Răsărit-ai din Fecioară, precum din nor o stea strălucitoare, arătând

mucenicilor frumusețea și tuturor celor ce bine s-au nevoit și patimile și-au răstignit, puterea Ta, îndurate.

SEDEALNA, glasul al 8-lea:

Qu înțelepciunea și cu priceperea împodobit, cu cuget bărbătesc și viteaz strălucind, bun, blând și milostiv ai fost și turma cea încredințată ție bine o ai păstorit, însă de la cotropitorii păgâni junghiere nedreaptă ai suferit, pentru aceasta și cununa mucenicească ai luat. De aceea și noi strigăm ție, Lazăre: Roagă-L pe Hristos Dumnezeu să dăruiască iertare de greșeli celor ce cinstesc cu dragoste sfântă pomenirea ta.

Slavă... Și acum..., **a Praznicului, iar de va fi în post aceasta, același glas:**

Ea o neîntinată Mireasă a Făcătorului, ca o neispită de bărbat, Maică a Izbăvitorului, sălășluire a Mângâietorului, întru tot cântată, pe mine, cel ce m-am făcut sălaş întinat al fărădelegii și jucărie demonilor întru cunoștință, sârguiește ca din acestea să mă izbăvești și lăcaș luminos al virtuților mă arată, alungă de la mine norul patimilor, învrednicindu-mă luminii neînserate și părtașiei celei de Sus, cu rugăciunile tale.

Cântarea a 4-a:**Irmosul:**

Ăm auzit, Doamne, taina
«rânduiei Tale, am înțeles
«lucrurile Tale și am prea-
«slăvit Dumnezeirea Ta».

Cu strigare fără încetare, te
chema pe tine bolnavul cel
slăbănogit în boala cea fără de
vindecare, pe care, auzindu-l, l-
ai vindecat, preanevinovată Stă-
până.

Zapisul căpeteniei celei ce
scrisesse cu sângele său, l-ai scos
din mâna diavolului, Stăpână,
cu puterea ta cea atotstăpâni-
toare.

Ăuzind de puterea ta, cu care
ai izbăvit pe mulți din
primejdii, Preacurată
Născătoare de Dumnezeu,
grăim către tine: Ceea ce ai
născut pe Cel slăvit în Treime,
roagă-te să ne mântuiască de
partea cea de-a stânga.

Cu adevărat, Născătoare de
Dumnezeu, tu ești scăparea
noastră din amărăciunea păca-
tului lui Adam, cel întâi zidit.

Canonul Sfântului Lazăr**Irmosul:**

Tu ești tăria mea, Doamne,
«Tu și puterea mea, Tu
«Dumnezeul meu, Tu bucuria
«mea, Cela ce n-ai lăsat sânurile

«Părintești și a noastră sărăcie
«ai cercetat; pentru aceasta,
«împreună cu Prorocul
«Avacum strig către Tine:
«Slavă puterii Tale, Iubitorule
«de oameni!»

Templu al Duhului te-ai
arătat după vrednicie, biserică
preafrumoasă Aceluia înălțând,
de care toți se minunează,
împodobindu-o cu nenumărate
odoare, slăvite Lazăre, în care
ai adunat mulțime de monahi.

Talantul stăpânirii
încredințat ție, Sfinte Lazăre,
nu l-ai îngropat în pământ
precum sluga cea leneșă, ci
lucrând ca un rob credincios,
înmulțit l-ai adus Stăpânului
tău.

Ca un alt Ghedeon
preaputernic, ai îndrăznit
împotriva gloatei cotropitorilor
persienești, nerăbdând a vedea
bisericele și sfintele odoare
pângărite, dorind mai degrabă
pentru ele a muri și sufletul a-ți
pune. Drept aceea, pe toate le-ai
răbdat cântând: Slavă puterii
Tale, Doamne!

Slavă...

Preaminunat și neînfricat în
lupte ai fost, noule între
mucenici, viteazule Lazăr, răni
multe și tăierea capului pentru

dragostea lui Hristos de la cei în fărădelege pătimind, duhul ți l-ai încredințat în mâinile lui Dumnezeu, bucurându-te.

Și acum...

Noi, poporul cel credincios, care te slăvim pe tine, Maică a lui Dumnezeu, căzând, ne rugăm curăției tale: Roagă-te, Stăpână, cu Sfântul Mucenic Lazăr, pentru cei ce te cinstesc pe tine, pentru că poți toate, ca ceea ce L-ai născut pe Hristos, de Dumnezeu fericită.

Cântarea a 5-a:

Irmosul:

Luminează-ne pe noi,
«Doamne, cu poruncile Tale și
«cu brațul Tău cel înalt, pacea
«Ta dă-ne-o nouă, Iubitorule
«de oameni».

Miluieste-mă, Maica lui Dumnezeu, precum ai miluit pe femeia aceea, căreia i se umflase tot trupul, că nu am altă nădejde sau ajutor afară de tine.

Știu, Doamna mea, că pentru păcatele mele te supăr, dar pentru că S-a întrupat Fiul lui Dumnezeu întru tine și pentru noi s-a făcut om, pentru aceea am năzuit la tine eu, ticălosul, să mă miluiești.

Stăpâna îngerilor, Maica săracilor și ajutorul celor străini, la cunoștința ta, la ajutorul tău și la acoperământul tău scap, ca să mă miluiești.

Milostivește-te spre mine, Maica lui Dumnezeu, precum te-ai milostivit spre cele două fecioare curate, trimițându-le lor cununi din cer.

Canonul Sfântului Lazăr

Irmosul:

Pentru ce m-ai lepădat de la
«fața Ta, Cea ce ești Lumină
«neapusă, și m-a acoperit
«întunericul cel străin pe mine
«ticălosul? Ci mă întoarce și la
«lumina poruncilor Tale
«îndreptează căile mele, rogu-
«mă.»

Lui Iosif cel feciorelnic întru curăția și viețuirea cea după Dumnezeu asemănându-te, împărțitor de grâu și milostiv spre săraci te-ai arătat; sămânța milostivirii aruncându-o în brazdele celor năpăstuiți de sărăcie, de unde la vremea secerișului, cu veselie, roade ți-ai adunat.

Pentru milostivirea ta pe care pe pământ ai arătat-o și pentru dreptatea pe care ai apărat-o, câștigul tău a rămas nesticăcios, pe care luându-l ca

răsplată a nevoițelor tale, locuiești cu cetele dreptilor și ale mucenicilor, bucurându-te.

Cei împovărați de sărăcia cea grea și cei încătușați de robie și de necazuri trâmbițează în tot pământul mulțimea cea nenumărată a binefacerilor tale, Lazăre prea minunate.

Slavă...

Toate țările învecinate propovăduiesc viețuirea și nevoițele tale, dar mai cu seamă patria ta trâmbițează și Sfânta Biserică slăvește pomenirea ta, că pentru ea sângele ți-ai vărsat, noule între mucenici, Sfinte Lazăre.

Și acum...

Maică pururea Fecioară ca pe o Curată, pe tine Cuvântul cel curat te-a iubit. Dintru tine întrupându-Se, l-a înnoit pe om și pe plăcutul Său Lazăr cu minuni l-a proslăvit.

Cântarea a 6-a:

Irmosul:

Rugăciunea mea voi vărsa «către Domnul și Lui voi spune «necazurile mele; că s-a «umplut sufletul meu de rău-«tăți și viața mea de iad s-a «apropiat, și ca Iona mă rog:

«Dumnezeule, din stricăciune «scoate-mă».

Bucură-te, ceea ce ești plină de bucurie, Marie, Domnul este cu tine, a strigat Aglaida și a izgonit pe diavolul, care-i făcea supărare în tot ceasul.

Eu dinadinsul mă rog ție, Maica lui Dumnezeu, să mă miluiești și să mă acoperi sub acoperământul tău, când va ședea Fiul tău pe scaunul cel înfricoșător.

Eu cântări întreite cântăm ție: Bucură-te, ceea ce ai născut Lumina lumii; bucură-te, ceea ce ne mântuiești de primejdiile noastre; bucură-te, Maica lui Hristos, Dumnezeul nostru.

Canonul Sfântului Lazăr

Irmosul:

Curățește-mă, Mântuitorule, «că multe sunt fărădelegile mele «și mă ridică dintru adâncul «răutăților, rogu-mă, căci către «Tine am strigat, și mă auzi «Dumnezeul mântuirii mele.»

O, preafrumos târg, o, preaminunată schimbare! Căci prin slava cea vremelnică pe cea veșnică ai dobândit-o, în care petrecând acum, roagă-te pentru noi, Sfinte Lazăre.

Cine nu se va minuna de viețuirea ta, slăvite Lazăre?

Căci precum o albină ai adunat mulțime de virtuți felurite, cu care împodobindu-te și pe noi ne înmiresmezi.

Slava cea mult dorită ai luat-o după vrednicia viețuirii tale celei minunate de la Hristos Dumnezeu, Căruia îi și stai acum înaintea îmbrăcat în veșmântul cel luminos al virtuților, bucurându-te.

Slavă...

Domnul nu a lăsat în mormântul uitării trupul tău, ci poruncind firii pământești să nu se risipească, l-a arătat întreg și plin de bună mireasmă, simțurile și văzul credincioșilor într-o uimire aducându-le.

Și acum...

Cela ce dintru neființă într-o ființă toate le-ai adus și pentru noi din Fecioara cea neispită de bărbat Te-ai întrupat, pe toți vrăjmașii ce se ridică împotriva noastră risipește-i, poporului nostru biruință dăruindu-i, pentru mijlocirile Sfântului Lazăr și ale celei ce Te-a născut pe Tine, Cuvinte al lui Dumnezeu.

CONDAC, glasul al 8-lea:

Podobie: „Apărătoare Doamnă...”

Pe mucenicul neînfrânt al Adevărului, apărătorul și nădejdea ortodocșilor, credincioșii să-l cinstim după vrednicie. Ci ca cel ce ai către Domnul îndrăznire, Milostiv arată-L celor ce te laudă: Bucură-te, Lazăre, Voievodule al lui Hristos!

ICOS

Ea cea ce ești viu și după moarte, te are pe tine patria și turma ta dar precinstit, bogăție neîmpuținată, mare mijlocitor și tare apărător, o, iubitorule de bine. Pentru aceasta și în ziua adormirii tale cântări de laudă după vrednicie îți aducem și mărimdu-te îți strigăm unele ca acestea:

Bucură-te, că din tinerețe ai păzit poruncile Domnului!

Bucură-te, stâlpule neclintit al Ortodoxiei!

Bucură-te, ctitor și împodobitor al sfintelor lăcașuri!

Bucură-te, miluire îmbelșugată a săracilor!

Bucură-te, păstorule bun, care ți-ai pus sufletul pentru poporul lui Dumnezeu!

Bucură-te, că pentru dreapta-slăvire sângele ți-ai vărsat!

Bucură-te, că pentru aceasta cu mucenieci te-ai numărat și

împreună cu dânșii sălășluire ai aflat!

Bucură-te, căci cu tine se laudă ortodocșii!

Bucură-te, că cinstirea adusă ție s-a răspândit în toată lumea!

Bucură-te, al nostru mijlocitor și izbăvitor!

Acestea după vrednicie ți le aducem, Sfinte, și ne rugăm ție:

Răsplătește-ne pe noi cei ce te slăvim, și de toată primejdia ne izbăvește ca să-ți strigăm:

Bucură-te, Lazăre, pururea pomenite!

SINAXAR

Sinaxarul din Minei, apoi acesta.

Tot în această zi pomenirea Sfântului Mare Mucenic Cneaz Lazăr

Stih: *Alegând împărăția Cerească, cea veșnică și nepieritoare, întru a cincisprezecea zi Lazăr dintru această viață se săvârși.*

Sfântul Lazăr s-a născut în satul Prilepac din Serbia în anul 1329 și de mic copil a avut multe calități, încât a atras atenția împăratului Ștefan Dușan, care l-a adus în palatul lui din Skopje, unde a câștigat aprecierea tuturor prin bunătatea, eroismul și evlavia de care dădea dovadă. S-a căsătorit cu o rudă a Țarului, Sfânta Milița (19 iulie), de la care a dobândit cinci fiice și trei fii.

După Dușan, Regatul Serbiei a fost condus de împăratul Ștefan Uroș al

V-lea (2 decembrie), care a fost succedat de Lazăr, cu titlul de Cneaz. În ciuda rivalității și a încercărilor de asasinare din care a supraviețuit în mod miraculos, Cneazul Lazăr a început să-și concretizeze planul pe care îl avea, acela de a uni sârbii divizați, cu scopul de a face față împotriva turcilor.

În afară de activitățile sale politice, cneazul a arătat o mare iubire pentru biserică. Imediat după ce a urcat pe tron, principala sa preocupare a fost să împace cât mai repede Biserica Sârbă cu cea a Constantinopolului, care încetase comuniunea din cauza proclamării Patriarhiei Serbiei de către împăratul Ștefan Dușan. O delegație condusă de către călugărul Isaia a fost trimisă la Constantinopol și a reușit să obțină de la Sfântul Patriarh Filotei (11 octombrie) ridicarea anatemei (la anul 1375).

Sfântul Lazăr a ctitorit numeroase biserici și mănăstiri, atât în Serbia cât și în afara ei, în special în Țara Sfântă și la Muntele Athos. După 1371, i-a primit de bunăvoie pe ucenicii Sfântului Grigorie Sinaitul (6 Aprilie) care părăsiseră Sfântul Munte din cauza amenințării turcești. S-a îngrijit să se ridice Mănăstirile Gornyak și Ravanica, care, sub îndrumarea Sfântului Romulus (18 septembrie), au rămas cele mai importante ctitorii ale sale. Sfântul Nicodim Aghioritul menționează în *Sinaxarul* lui despre Sfântul Lazăr următoarele: ”a dăruit o Cruce Împărătească, care avea Precinstitul Brâu al Preasfintei

Născătoare și o mare bucată din Cinstitul Lemn, Sfintei Mănăstiri Vatopedi din Muntele Vatopedi. Crucea era de mărimea a șapte degete și lățimea de două degete și se află la această Mănăstire până în ziua de astăzi. Pe spatele Crucii este scris cu caractere sârbești următoarele: *Lazăr, Cneaz al Serbiei întru Hristos Dumnezeu și Împărat al Greciei, dăruiesc această armă puternică, împreună cu Preacinstitul Brâu al Maicii Domnului, Mănăstirii Vatopedi a Împărăției mele*. (Sinaxarul Sfântului Nicodim Aghioritul, ziua de 31 august). Sfântul domnitor a întreprins mai multe campanii împotriva turcilor, însă se izbea mereu de dezbinările din sânul poporului său. În cele din urmă, a reușit să-i adune pe toți nobilii locului și conducătorii de oști la Krusevac, cerându-le să uite de disputele lor și să conlucreze împotriva dușmanilor Crucii. Apoi a fost săvârșită Sfânta Liturghie, unde toți soldații s-au împărțășit cu Sfântul Trup și Sânge al Mântuitorului. Înfruntând armata sultanului Murad, care era de două ori mai mare, în câmpia Kosovo la 15 iunie 1389, legendarul domnitor dreptcredincios a fost decapitat, după ce a fost rănit de șaisprezece ori în timpul bătăliei. Alte surse relatează că domnitorul a reușit să se infiltreze în tabăra inamică cu câțiva oameni curajoși. Unul dintre aceștia l-a rănit pe Murad, care a murit trei zile mai târziu, după ce a dat instrucțiuni să îi execute pe Lazăr și pe însoțitorii săi.

Bătălia de la Kosovo Polje a avut ca rezultat faptul că Regatul Serbiei a devenit vasal al Imperiului Otoman, deschizând calea pentru extinderea turcilor în Peninsula Balcanică, dar a rămas un simbol al rezistenței poporului sârb. Se spune că în ajunul bătăliei, Îngerul Domnului i s-a arătat Cneazului Lazăr și l-a întrebat dacă preferă puterea pământească sau Împărăția Cerească? Cneazul a răspuns: "Dacă aş prefera puterea pământească, aş avea ceva neînsemnat, stricacios și vremelnic, în timp ce Împărăția Cerurilor este veșnică".

Înainte de execuție, atunci când și-a plecat capul spre sabie, s-a rugat, zicând "Făcătorule, Cel care judeci greșelile mele cele cu știință și cu neștiință, mă închin Ție și Te rog iartă ceea ce am făcut împotriva voinței Tale și mântuiește poporul meu sau mai degrabă poporul Tău". Când sultanul Baiazid a aflat cu câtă demnitate și-a acceptat moartea acest conducător creștin, a îngăduit să fie înmormântat cu onoruri în Biserica Înălțării din Prizren.

Un an mai târziu, la reîngropare, din cinstitele sale moaște ieșea o mireasmă minunată, nestricată. Moaștele au fost mutate la Mănăstirea Ravanica. În timpul marelui exod al sârbilor din secolul al XVII-lea, moaștele Cneazului Lazăr au fost mutate de la Ravanica la Vrdnik (noua Ravanica), în nordul Serbiei, iar după al doilea Război Mondial au fost așezate în catedrala din Belgrad. În 1989, la aniversarea bătăliei de la Kosovo

Polje, sfintele moaște au fost puse spre închinare credincioșilor din întreaga țară, iar apoi au fost readuse la Mănăstirea Ravanica.

Cu ale lui sfinte rugăciuni, Hristoase Dumnezeule, miluiește-ne, mântuiește-ne și ne luminează pe noi! Amin.

Cântarea a 7-a:

Irmosul:

Tinerii, cei ce au mers din «Iudeea în Babilon oarecând, «cu credința Treimii, văpaia «cuptorului au călcat-o, «cântând: Dumnezeul «Părinților noștri, bine ești «cuvântat».

Pe Mângâietorul tuturor născând, Maică prealăudată, curată ai rămas ca și înainte de naștere; pentru aceasta, grăim: Bucură-te, Maică, care nu știi de mire; pe tine te binecuvântăm întru toți vecii.

Fecioară ai fost mai înainte de naștere și întru naștere iarăși ai fost fecioară și după naștere iarăși fecioară ai rămas; pentru aceasta, pe tine te binecuvântăm întru toți vecii.

Învăluindu-ne întru această lume și căzând în noroiul păcatelor, Stăpână, grăim ție: Vino degrab și ne scoate pe noi din adâncul răutăților noastre, că

pe tine te binecuvântăm întru toți vecii.

Canonul Sfântului Lazăr

Irmosul:

De pogorârea lui Dumnezeu «focul s-a rușinat în Babilon «oarecând; pentru aceasta «tinerii în cuptor cu picioare «vesele ca într-o grădină verde «săltând, au cântat: Bine ești «cuvântat, Dumnezeul «părinților noștri.»

Pentru Dumnezeu cu evlavie râvnind, noian de sfinte locașuri ai reînnoit, dar și mai multe le-ai ridicat din temelie spre slava lui Dumnezeu, printr-însele făcându-te pe tine însuși locaș al Duhului Sfânt, cântând întru bucuria inimii: Binecuvântat ești, Dumnezeul părinților noștri!

Nerăbdând, de Dumnezeu înțelepțite, a vedea cum locașurile de închinare erau arse de păgâni și turma era risipită, cu înflăcărare, de dragostea Domnului te-ai aprins și ieșind întru întâmpinarea lor, mucenicească tăiere a capului de la ei ai primit, strigând: Dumnezeul părinților noștri, bine ești cuvântat!

Cu cetele îngerești petrecând întru lumină și în cetele mucenicești sălășluindu-te ca un mucenic, Sfinte Mare Mucenice Lazăr, înaintea tronului împăratului tuturor și Dumnezeului nostru strigi: Bine ești cuvântat, Dumnezeul părinților noștri!

Slavă...

Ăstăzi se veselește tot sufletul creștinesc, adunându-se la sfânta ta prăznuire în preasfântă biserica ta și văzând într-însa ca pe un soare sfintele tale moaște, se bucură strigând: Binecuvântat ești, Dumnezeul părinților noștri!

Și acum...

Fără de sămânță pe Cuvântul lui Dumnezeu L-ai născut, o, Maică a lui Dumnezeu, cea neispită de bărbat, după cum însuși a binevoit. Pe Acesta și slăvitul Mucenic Lazăr cu bărbăție propovăduindu-L, după dorire și de bunăvoie a și pătimit.

Cântarea a 8-a:

Irmosul:

Pe Împăratul ceresc, pe Care «Îl laudă oștile îngerești,

«lăudați-L și-L preaînălțați «întru toți vecii».

Pe Împărăteasa cerului și a pământului, care a născut neispită de nuntă pe Hristos, Fiul lui Dumnezeu, și pe care o laudă oștile îngerești, lăudați-o și preaînălțați-o întru toți vecii.

Daniil Proorocul, de demult a închipuit nașterea ta, Preacurată Născătoare de Dumnezeu, că ai purtat în pântecul tău pe Făcătorul cerului și al pământului, pe Care, născându-L, ai rămas nestrucată; pe tine te preaînălțăm întru toți vecii.

Pe Dumnezeu, Cuvântul cel din Dumnezeu, Care S-a pogorât în pântecul tău prin umbrirea Sfântului Duh, L-ai născut fără de stricăciune; pe tine te preaînălțăm întru toți vecii.

Canonul Sfântului Lazăr
Irmosul:

De șapte ori cuptorul, «chinitorul haldeilor, l-a ars «nebunește, pentru cinstitorii «de Dumnezeu; dar văzându-i «pe aceștia mântuiți de o putere «mai mare, Făcătorului și «Izbăvitorului a strigat: Tineri, «binecuvântați-L, preoți, «lăudați-L, popoare, «preaînălțați-L întru toți vecii.»

Prea puțina și neiscusita rugăciune a noastră nu o trece cu vederea, rugămu-te, locuitorule al împărăției celei de Sus, Sfinte Lazăre, ci caută spre turma ta, precum în viață, așa și după moarte, și virtutea smereniei cere pentru neamul nostru și pentru toți cei ce te laudă.

Fără a aștepta moartea cea după rânduiala firii, ci precum ai dorit-o așa ai și primit-o, prea frumoasă viața ta cu mucenicia împodobindu-ți-o, ai trecut la locașurile cele de Sus, unde vezi frumusețea cea de nespus și ca un mucenic, având îndrăzneală strigi: Tineri binecuvântați, preoți laudați, popoare preainălțați-L pe Hristos întru toți vecii.

Cea o stea călăuzitoare te-ai arătat oștirii tale, celei de Dumnezeu adunate, și pe aceasta către corturile cele luminoase ai călăuzit-o pe calea cea spinoasă a pătimirii, cetei mucenicilor adăugându-i pe oștenii tăi și dimpreună cu ei sângele vărsându-ți, Sfinte Lazăre, strigând: Tineri binecuvântați, preoți laudați, popoare preainălțați pe Hristos întru toți vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh, Domnul,

La slava și lumina cea dumnezeiască mutându-te cu duhul, ca un iubitor de fii nu ne-ai lăsat orfani, ci precum odinioară Ilie lui Elisei cojocul spre mângâiere i-a aruncat, așa și cinstitele tale moaște întregi și bineînmiresmate ni le-ai lăsat, purtând grijă și după moarte de fiii tăi, care cântă: Tineri binecuvântați, preoți laudați, popoare preainălțați pe Hristos întru toți vecii.

Și acum...

Ceu adevărat de Dumnezeu Născătoare cunoscându-te pe tine Mucenicul Lazăr, și pe Dumnezeu Cel născut din tine propovăduindu-L, asupra păgânilor cu dragoste s-a întrarmat și până la sânge cu bărbăție împotrivindu-se, te mărește întru toți vecii.

Să laudăm, să binecuvântăm și să ne închinăm Domnului, cântându-I și preainălțându-L întru toți vecii!

Cântarea a 9-a:

Irmosul:

Ceu adevărat, Născătoare de «Dumnezeu te mărturisim pe «tine Fecioară curată, noi cei «izbăviți prin tine, slăvindu-te «cu cetele cele fără de trup».

Isaia, de demult, dănuind a grăit: Iată, Fecioara în pânțece va lua și va naște Fiul. Pentru aceasta grăim ție: Bucură-te, ceea ce ai purtat în pânțele Tău pe Cel mai înainte de toți vecii; pe Acela roagă-L să mântuiască sufletele noastre.

Proorocul David te-a lăudat oarecând în cartea Psalmilor, arătându-te Maica Făcătorului tuturor, pe Care roagă-L să mântuiască sufletele noastre.

Ce limbă omenească te va lăuda pe tine după vrednicie, ceea ce ești mai cinstită decât heruvimii? Pentru aceasta cu guri fără tăcere, grăim ție: Bucură-te, ceea ce de îngeri ești mult lăudată, Domnul este cu tine.

Canonul Sfântului Lazăr
Irmosul:

Spăimântatu-s-a de aceasta «cerul, și marginile pământului «s-au minunat, că Dumnezeu S-a arătat oamenilor trupește, și «pânțele Tău s-a făcut mai «desfătat decât Cerurile; «pentru aceasta, pe tine, de «Dumnezeu Născătoare, cetele «îngerești și cele omenești te «mărim.»

Bogăție de mare preț și nepieritoare, Sfinte Lazăre,

biserica ta a dobândit moaștele tale, împodobindu-se cu ele, strigă veselindu-se: Mărește slava mea pe Domnul, Cel ce mi-a dăruit podoaba aceasta ca acoperământ și apărare împotriva celor potrivnici.

Bucurându-ne întru tot slăvită ziua adormirii tale, Biserica credincioșilor de la toate marginile adunându-se, prăznuiește, pentru că te-a dobândit ocrotitor și grabnic mijlocitor, pe care o păzește cu rugăciunile tale, ca pe tine să te mărim.

Adunându-ne astăzi, să ne veselim de pomenirea Sfântului Mare Mucenic Lazăr, văzând astăzi cuvintele procești împlinindu-se: că dreptii în veci vor fi vii, și răsplata lor este la Domnul. Deci și noi cu cântări de laude să-l mărim.

Slavă...

Ție, Sfinte, cu osârdie ne rugăm: Roagă-te pentru Biserica Dreptslăvitoare, pentru care și sângele mucenicește ți-ai vărsat, iar credinței ortodoxe tărie asupra eresurilor mijlocește-i și dăruiește smerenie celor ce cu dragoste te cinstesc pe tine, preaslăvite Lazăre.

Și acum...

Q, împărăteasă prealăudată,
Care pe împăratul slavei Cel
fără de început L-ai născut, dă-
ruiește iertare greșelilor și
îndreptare vieții celor ce îți
cântă ție, pentru rugăciunile
mucenicului Lazăr.

LĂMINÂNDĂ

Patria ta, care pe tine te-a
odrăslit, se laudă cu biruințele
tale, iar cu nevoițele și
pătimirile tale se împodobește,
noul între mucenici, Lazăre; se
luminează încă și Biserica
Mântuitorului Hristos, comoară
de mare preț având sfintele tale
moaște. Iar noi, credincioșii,
pomenirea săvârșindu-ți,
cerem, rugându-te: Pe cei ce te
cinstesc izbăvește-i de toată
primejdia, cu rugăciunile tale.

LĂ LĂGDE

Se pun stihurile pe 4,
Glasul al-4-lea:

Pe osârdnicul împlinitor al
poruncilor Domnului,
adunându-ne, să-l laudăm pe
Noul Mucenic Lazăr, pe
rădăcina cea bună, pe ramura
prea aleasă, pe cel ce s-a arătat
slăvit întru stăpânirea cea
pământească, dar și mai
înfrumusețat cu toată virtutea,

pe cel ce stă împreună cu îngerii
înaintea lui Hristos și se roagă
pentru cei ce îl cinstesc, cu
dragoste săvârșindu-i
pomenirea.

Pe bunul și viteazul luptător,
îndoit mai tare decât
diamantul, pe apărătorul
Ortodoxiei cel neînfrânt, pe
stâlpul dreptei cinstiri cel
neclintit, pe Lazăr cel minunat
să-l ferim, pe râvnitorul și
următorul marelui Avraam, pe
cel care pentru adevăr mucenic
s-a arătat, înaintea lui Hristos
stând și pentru noi rugându-se.

Cu nevoițele și pătimirea ta,
Biserica dreptslăvitorilor se
împodobește, căci pentru ea
sângele ți-ai vărsat, cu care ea
înfrumusețându-se, tainic
dănuiește, veselindu-se, și
cinstește slăvită adormirea ta,
frumusețea mucenicilor, lauda
ocârmuitorilor, Sfinte Lazăre.
Drept aceea, ție ne rugăm:
Apără-o pe aceasta de toată
primejdia.

Slavă...

Încă de la începutul
virtuoasei tale viețuiri frica
Domnului ti-ai sădit în suflet.
De către aceasta călăuzit fiind
pe calea cea dreaptă nu ai dat
greș, și cu aceasta călătorind,
Domnului ai bineplăcut și
talantul încredințat ție bine l-ai

lucrat, pentru el și tăierea capului primind, astfel, și mai mult lui Hristos asemănându-te. Pentru aceasta, lăcașurile dumnezeiești și Cetatea cerească prea frumos sufletul tău l-au primit, unde acum dănuiește înaintea împăratului Hristos. Roagă-te pentru cei ce cu dragoste te cinstesc, Sfinte Mare Mucenice Lazăr.

Și acum...

Q, Fecioară Preanevinovată, având acoperământul și ajutorul rugăciunilor tale, viteazul ostaș al Fiului și Dumnezeuului tău, pe conducătorul păgân l-a biruit, iar sieși și-a hărăzit slava cea mucenicească.

Doxologia mare, troparele, ecteniile și apolisul.



LĂ LITURGHIE

La Fericiri punem 8 stihuri: 4 din Cântarea a 3-a, ale Praznicului și 4 din Cântarea a 6-a din Canonul sfinților.

Iar dacă suntem în post doar din canonul sfântului.

Întru împărăția Ta când vei veni, pomenește-ne pe noi, Doamne, când vei veni întru împărăția Ta.

Pe 12

Fericiți cei săraci cu duhul, că a aceloră este împărăția cerurilor.

Fericiți cei ce plâng, că aceia se vor mângâia.

Pe 10

Fericiți cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul.

Fericiți cei flămânzi și însetați de dreptate, că aceia se vor sătura.

Pe 8

Fericiți cei milostivi, că aceia se vor milui.

.....

Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.

.....

Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

.....

Fericiți cei prizoniți pentru dreptate, că a aceloră este împărăția cerurilor.

.....

Fericiți veți fi când, din pricina Mea, vă vor ocări și vă vor prizoni și, mințind, vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră.

Cine nu se va minuna de viețuirea ta, slăvite Lazăr? Căci precum o albină ai adunat mulțime de virtuți felurite, cu care împodobindu-te și pe noi ne înmiresmezi.

Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri.

Slava cea mult dorită ai luat-o după vrednicia viețuirii tale celei minunate de la Hristos Dumnezeu, Căruia îi și stai acum înaintea îmbrăcat în veșmântul cel luminos al virtuților, bucurându-te.

Slavă...,

Domnul nu a lăsat în mormântul uitării trupul tău, ci poruncind firii pământești să nu se risipească, l-a arătat întreg și plin de bună mireasmă, simțurile și văzul credincioșilor într-o uimire aducându-le.

Și acum...

Cela ce dintru neființă într-o ființă toate le-ai adus și pentru noi din Fecioara cea neispită de bărbat Te-ai întrupat, pe toți vrăjmașii ce se ridică împotriva noastră risipește-i, poporului nostru biruință dăruindu-i, pentru mijlocirile Sfântului Lazăr și ale celei ce Te-a născut pe Tine, Cuvinte al lui Dumnezeu.

TROPĂRYL **Glasul al-3-lea**

Slava lumii lepădându-o, Voievodule Lazăre, și asemenea lui Hristos făcându-te, ai

dobândit împărăția cea cerească. Roagă-te, deci, Mântuitorului pentru robii tăi, mijlocind către Dânsul, împreună cu tine să ne învrednicească de vederea slavei Sale.

CONDĂC, glasul al 8-lea:

Podobie: „Apărătoare Doamnă...”

Pe mucenicul neînfrânt al Adevărului, apărătorul și nădejdea ortodocșilor, credincioșii să-l cinstim după vrednicie. Ci ca cel ce ai către Domnul îndrăznire, Milostiv arată-L celor ce te laudă: Bucură-te, Lazăre, Voievodule al lui Hristos!

ĂPOSTOLYB

Epistola a II-a către Timotei (I, 8-18): *Fiule Timotei, nu te rușina de mărturisirea Domnului nostru...;*

Aliluia, glasul al 2-lea: Preoții Tăi Doamne se vor îmbrăca cu dreptate.

Stih: *Căci Domnul a ales Sionul, și l-a ales ca locuință Lui.*

(Caută la ziua de 10 februarie).

EVANGHELIA

De la Ioan (XV, 17-27; XVI, 1-2): *Zis-a Domnul ucenicilor Săi: aceasta vă poruncesc vouă: să vă iubiți unul pe altul...*

(Caută Evanghelia din ziua de 26 octombrie).

ACATISTUL SFÂNTULUI MARE MUCENIC CNEAZ LAZĂR

După începutul obișnuit zicem:

Condacul 1

Înaintea alesului luminător al pământului sârbesc cu osârdie și cu dragoste să ne închinăm, și cântări de laudă aducând, faptele tale înălțăm, Sfinte Mare Mucenice Lazăre, mare făcătorule de minuni. Primește aceste rugăciuni de la cei care te cinstesc pe tine, precum a primit Domnul cei doi bani ai văduvei de la noi cei care îți cântă cântare de biruință: *Bucură-te, Sfinte Mucenice Lazăre, lauda și apărarea ortodocșilor!*

Icosul 1

Atunci când a vrut să cheme neamul sârbesc în împărăția Cerurilor, Creatorul îngerilor te-a ales pe tine, Sfinte Lazăre, pentru a binevesti și a împlini buna Sa voință. Inima țarului Dușan a îndreptat-o către tine, iar el te-a iubit ca pe un fiu și te-a înălțat la demnitatea de cneaz. Drept aceea, îi mulțumim Ziditorului a toate pentru aceasta, iar noi, cei care te cinstim, astfel îți aducem cântare:

Bucură-te, vas preaslăvit, care, umplându-te de harul dumnezeiesc, ai condus neamul sârbesc în împărăția Cerurilor;

Bucură-te, sălaș al Duhului Sfânt, că lumina dumnezeiască asupra ta strălucea;

Bucură-te, că inima ta s-a făcut lăcaș sfințit, unde Tatăl și Fiul și Dumnezeiescul Duh sălășluiesc mai presus de fire;

Bucură-te, limbă de miere curgătoare, care ai adus vestea bucuriei că Domnul deschide neamului sârbesc poarta împărăției Cerurilor;

Bucură-te, că jertfa, dragostea și moartea ta mucenicească s-au întipărit adânc în inimile credincioșilor;

Bucură-te, Sfinte Mucenice Lazăre, lauda și apărarea ortodocșilor!

Condacul al 2-lea

De Dumnezeu înzestrat cu ascuțimea minții, cu înțelepciunea și înălțimea viețuirii tale, ca soarele ai strălucit, încât toți se minunau de bunătatea, bărbăția și iscusința ta în meșteșugul armelor și în purtarea războaielor. Având rugăciunea ca scut și fiind împodobit cu puterea lui Samson, multe biruințe ai dobândit, povățuindu-ți turma să împlinească poruncile evanghelice, arătându-te tu însuși pildă de dragoste față de Hristos. Și pe noi ne povățuiește ca împodobindu-ne cu virtuțile, în dragoste unul față de altul, din adâncul inimii, lui Dumnezeu Celui Care te-a proslăvit să-I cântăm: *Aliluia!*

Icosul al 2-lea

Cu înțelepciune Ceruri veseliți-vă, să ne bucurăm, popoare, amintindu-ne de Lazăr, purtătorul de cruce, după Sfântul Sava și Sfântul Simeon, cel mai mare și mai mărinimos dăruitor. Veniți mieii Domnului, veniți pătimitorilor, bogați și săraci, sănătoși și neputincioși, la izvorul cel de multe boli tămăduitor, căci rugându-vă, după credință, primiți tămăduire. Săltăm veselindu-ne ca David înaintea chivotului Legământului, ca minunatului nostru doctor cu înflăcărare cântări de psalmi să-i cântăm: *Fericit bărbatul cel ce se teme de Domnul, fără de prihană pe calea poruncilor Sale ai alergat, de aceea te laudăm:*

Bucură-te, că din nemăsurată milă, îi ascuți pe toți cei care ți se roagă;

Bucură-te, că pentru fiecare boală duhovnicească și trupească dăruiești tămăduire;

Bucură-te, că pe cei neputincioși îi ridici, iar pe cei împovărați și chinuiți de ispitele acestui veac îi ajuți;

Bucură-te, căci cu înțelepciune te îngrijești de noi, cei care mult pătimim;

Bucură-te, căci curățindu-ți mintea și inima, chipul lui Dumnezeu îl privești;

Bucură-te, căci ca un miel neprihănit, pe sine, Domnului prinos curat te-ai adus;

Bucură-te, Sfinte Mucenice Lazăre, lauda și apărarea ortodocșilor!

Condacul al 3-lea

Chemare dumnezeiască s-a pogorât asupra ta, minte cerească, care privești tainele dumnezeiești, Dumnezeu predându-ți cârma, de Patriarhul Ioanichie ai fost uns împărat, pentru a lupta împotriva vrăjmașilor agareni ce se năpustiseră asupra patriei tale. Iar acum și asupra noastră privește ca un părinte ceresc, stăvilește și împlânzește furtuna ce ne-a cuprins, și curmă atacurile cumplitilor demoni. Călăuzește-ne pe calea pocăinței, inimile noastre împietrite le înmoaie pentru a împlini poruncile dumnezeiești. Și mulțumindu-I Domnului pentru o astfel de milă revărsată asupra noastră, Celui Ce te-a încununat, să-I cântăm: *Aliluia!*

Icosul al 3-lea

Ăcoperit de harul Blândului Călăuzitor al păstorilor, al lui Hristos, cu puterea sfintei cruci pe care o purtai la piept, ai fost păzit de moartea subită pusă la cale de nebunul Nikola, pentru ca în Kosovo în chip văzut cununa muceniei să primești și pe oameni cu cetățenii cerești să-i unești. Slăvindu-L pe Dumnezeu, Cel Care te-a ocrotit, și minunându-ne de această dumnezeiască bunăvoire, te rugăm, alesule al nostru, ajută-ne să dobândim rugăciune desăvârșită, iar credința, nădejdea și dragostea să o păzim, pentru ca în evlavie și sporire cu bucurie să te proslăvim, și cântare de laudă să-ți aducem:

Bucură-te, că mijlocind înaintea lui Dumnezeu, din multe și felurite ispite ne izbăvești;

Bucură-te, căci doctor milostiv fiind, neputințele noastre îndată le tămăduiești;

Bucură-te, că atât bunătățile trecătoare, cât și cele veșnice de la Domnul pentru noi le dorești;

Bucură-te, căci cu blândețea și smerenia inimii, precum un miel neprihănit, la luptă pentru apărarea credinței ai ieșit;

Bucură-te, că intrând în turmă, ca cneaz și călăuză cu dragoste ai fost primit;

Bucură-te, Sfinte Mucenice Lazăre, lauda și apărarea ortodocșilor!

Condacul al 4-lea

La vifornița din patrie și discordia din biserică cu durere ai privit. Fiind înzestrat cu dreptate dumnezeiască, te-ai îngrijit să aduci pace între Biserica Sârbă și Patriarhia de la Constantinopol. Ai înlăturat anatema și ai cerut iertare pentru cei vii, și pentru cei adormiți, înnoind viața duhovnicească și unindu-i pe toți cu Biserica lui Hristos Dumnezeu. Înnoiește-ne și pe noi și sădește în inimile noastre frica aducătoare de mântuire, dăruiește-ne duh înfrânt, inimă smerită și îndreptare a vieții. Luminează-ne mintea, bineplăcutule al lui Hristos, pentru a înțelege calea Domnului, păzește-ne de atacurile vrăjmașilor, pentru ca împreună Domnului să-I cântăm: *Aliluia!*

Icosul al 4-lea

Ăuzind despre tine câte bunătăți ne-ai dăruit, mărginită este mintea și fără de grai este limba celor mai înțelepți să spună virtuțile care înfloresc întru tine. Dreptatea ta biruiește cuvintele noastre și nu știm cum să te numim: oare, căpetenie a ortodoxiei, ochiul evlaviei, părintele orfanilor și ocrotitorul tuturor săracilor, hrănitorul flămânzilor, făcătorul de pace al celor învrăjbiți? Și pe noi, care în dragoste și fapte bune îndurăm sărăcie, ridică-ne din slăbănogirea duhovnicească, pentru a dobândi bunătățile duhovnicești și a intra în palatul Atotțiitorului, laudându-te:

Bucură-te, păstorule trezvitor, căci cu toiagul înțelepciunii ți-ai învățat turma tainele cerești;

Bucură-te, că de Dumnezeu fiind călăuzit, poruncile Sale ai împlinit;

Bucură-te, iubitorule de pace, că ai fost re-născătorul împărăției distruse, iar prin tine Dumnezeu unirea Bisericilor ne-a dăruit;

Bucură-te, bunule și Dreptule Iov, că urcând pe scara virtuților, turmei tale calea mântuirii ai arătat;

Bucură-te, samarineanule milostiv, că pe popor și pe cneji ca pe niște frați i-ai binecuvântat, de cei năpăstuiți te-ai îndurat, celor străini de grijă le-ai purtat și milostiv față de toți ai fost;

Bucură-te, Sfinte Mucenice Lazăre, lauda și apărarea ortodocșilor!

Condacul al 5-lea

Patria ta cu multe locașuri sfinte ca și cu niște stele ai înfrumusețat-o, slăvitule ctitor al Mănăstirilor Ravanîța, Lazarița, Gorniak și al multor altor locașuri de închinăciune, care și astăzi aduci buna mireasmă a dreptei credințe asupra turmei tale. Intrând în rândul ctitorilor Nemanîa, ai purces pe cărarea părinților, arătând o mare dragoste față de Sinai și îngrijindu-te de mănăstirile din Sfântul Munte și mai cu seamă de Hilandar, unde, dorind să păzești tainița conștiinței duhovnicești, ai zidit un preafrumos și minunat pronaos. Cu dărnicie l-ai înzestrat cu cele necesare, locul în care de veacuri numele tău neîncetat este proslăvit, și cu vrednicie împreună cu puterile îngerești cânti lui Dumnezeu: *Aliluia!*

Icosul al 5-lea

Iubindu-L pe Hristos, ai îndrăgit tagma monahicească. Munții și văile le-ai împrejmuț și pustile au înflorit. Sinaiților, care fugiseră din Sfântul Munte din calea agarenilor, în hotarele patriei tale le-ai aflat odihnă, părinte de milostenie dăruitor. Ai ridicat biserici, pentru ca în ele să fie proslăvit numele Domnului și credincioșii să se întărească duhovnicește. Sfântului Grigorie cel Tăcut, Mănăstirea Gorniak i-ai înălțat, Sfântului Sisoie, Sfântului Vavila și Sfântului Romil, Mănăstirea Ravanîța le-ai zidit, pentru a-ți fi ție loc de îngropăciune, spre odihna trupului tău până la sfârșitul veacurilor, unde este lăudat numele lui Dumnezeu, și osteneala ta cu bucurie în cântări este lăudată:

Bucură-te, iubitorule de oaspeți Avraame, că multe bolnițe și arhondării pentru hrănirea celor neputincioși și bolnavi ai înălțat;
Bucură-te, că multe biserici ai zidit și frumos le-ai împodobit;

Bucură-te, că pe monahii isihăști și pe cei ce slujeau Domnului i-ai iubit;

Bucură-te, că îmbogățindu-ți neamul tău cu slavă netrecătoare, străbunilor Simeon și Sava te-ai asemănat;

Bucură-te, că ajutându-i pe Sfinții Sinaiți, aceștia patria ta au sfințit și viața duhovnicească întru ea au însuflețit-o;

Bucură-te, Sfinte Mucenice Lazăre, lauda și apărarea ortodocșilor!

Condacul al 6-lea

Când a trebuit să te confrunți cu păgânii care tulburau patria ta, voind să o supună credinței mahomedane, multe rugăciuni ai înălțat, cerându-i Domnului să te înțeleptească și să-ți arate voia Lui. Kosovo este pentru tine o a doua Ghetsimani, în care ai rostit cuvintele de mântuire aducătoare: „Părinte, să fie voia Ta precum în Cer, așa și pe pământ.” Și, primind poruncă să mergi în întâmpinarea celor răufăcători, împodobit cu puterea lui Samson, nu te-ai temut de mânia păgânilor, cu cuget înflăcărat îmbărbătându-ți oștirea să se pornească la nevoie mucenicească. Drept aceea, Serbia Cerească cântă Sfintei Treimi în toată vremea: *Aliluia!*

Icosul al 6-lea

Ăi strălucit în inimile credincioșilor, nobile domnitor, după bunătatea firii făcându-te asemenea Domnului însuși. Urmând Celui Care înainte de patima Sa a pregătit ucenicilor Cina cea de Taină, ai oferit moșierilor și nobililor o cină a dragostei, la care ai întărit oastea, cerându-le să nu fie trădători precum Iuda. Domnul pe Golgota a pățimit, iar al tău loc de pătimire a fost Kosovo, în care a pierit o ceată de ostași. De pe cal ai căzut cu șaisprezece răni te-ai încununat, când nelegiuții ca niște fiare voiau cu furie să-l sfâșie pe cel de nebiruit, iar tu, precum un miel neprihănit spre junghiere Aceluia Care pentru noi a binevoit să fie înjunghiat, ai cântat: „Să se verse sângele meu întru dragostea Hristosului meu.” Capul ți-a fost despărțit de trup și atunci îngerii din Ceruri și-au înălțat glasurile, cu bucurie întâmpinând

sufletul tău și al celor ce au pierit împreună cu tine, au slăvit nevoințele și pătimirile tale, aducând cântare de laudă așa:

Bucură-te, de Dumnezeu adunată turmă, că astăzi slăvitul Cneaz Lazăr se înalță la Împăratul ce împărățește peste toate;

Bucură-te, că sângele tău ca un alabastru de mir lui Hristos l-ai adus;

Bucură-te, că seara pe Sfântul Proroc Amos, ocrotitorul casei tale, cu pâini și vin l-ai slăvit;

Bucură-te, că Secerătorul Domn, secerând grâul, sufletele mucenicilor în chipul unor spice aurite, curățindu-le de neghină, în jitița palatelor cerești le-a sălășluit;

Bucură-te, că trupurile lor au fost diamantul prețios de pe această cumplită țarină;

Bucură-te, blânde David, că pe cumplita fiară, pe Murat, ca pe un alt Goliat l-ai biruit și, prin vărsarea sângelui tău, ai zburat la înălțimile cerești;

Bucură-te, Sfinte Mucenice Lazăre, lauda și apărarea ortodocșilor!

Condacul al 7-lea

Ă voit Iubitorul de oameni să arate lumii că toți cei care sunt bineplăcuți lui Dumnezeu de mari răsplătiri se învrednicesc. Trupul tău cel mult pătimitor a fost proslăvit cu slava nesticăciunii. Pământul te-a tăinuit timp de doi ani și din pieptul tău a odrăslit mir binemirositor veselind turma ta. Această comoară prețioasă, care dă semne minunate, a fost așezată la Ravanița, în biserica închinată Mântuitorului. Minunate sunt faptele Tale, Doamne, că prin minuni preaslăvite, pe bineplăcutul Tău l-ai arătat, strălucind de slavă cerească. Dăruiește-ne să ne desfătăm cu bucurie îngerească și împreună cu tine să slăvim Treimea cea de o ființă aducând cântare: *Aliluia!*

Icosul al 7-lea

Minunate sunt tainele Tale, Hristoase, fiindcă ne-ai dăruit un asemenea luminător, care ne-a îmbogățit cu nesticăciosul său trup, precum Ilie pe Elisei îndoit cu harul său. Cădem în genunchi

și ne rugăm să ne îmbogățim din tainica Ta comoară, celor ce i se roagă, mântuire, sănătate și dragoste le dăruiește. Împacă inimile noastre și umple-ne de duhul înțelepciunii, pe noi, cei care îl preamărim pe bineplăcutul tău Lazăr, aducându-i cântare de laudă:

Bucură-te, că trupul tău ne dăruiește un alt Siloam, din care izvorăsc tămăduiri celor ce suferă de boli trupești și de patimi duhovnicești;

Bucură-te, că Ravanita și poporul sârb saltă și se veselește că este odrasla unui asemenea părinte;

Bucură-te, căci capul tău pentru Hristos Dumnezeu, sub sabie cu bucurie de trup s-a despărțit;

Bucură-te, că jertfa, dragostea și moartea ta mucenicească s-au întipărit adânc în inimile și conștiința poporului sârb;

Bucură-te, căci credința ta cea tare, de erezii, Serbia a păzit și pe noi într-o săvârșirea de fapte bune ne-a întărit;

Bucură-te, miel de mare preț, ce sufletul tău jertfă curată și neîntinată Domnului l-ai adus;

Bucură-te, Sfinte Mucenice Lazăre, lauda și apărarea ortodocșilor!

Condacul al 8-lea

Ismailitenii, trecând prin Marea Roșie, au purtat osemintele lui Iosif, iar noi, Noul Israil, prin Serbia îți purtăm moaștele tale, sfințind văzduhul cu bună mireasmă. Revarsă asupra noastră adâncul milostivirii tale, alungă nenorocirile și nedreptățile, învață-ne să le disprețuim pe cele pământești, și să le contemplăm și să le iubim pe cele cerești. Binecuvântează cununa anului cu har pentru ca roadele să se înmulțească, tot sufletul să se împărtășească de buna ta voire, bucurându-se datorită slavei tale cerești și cu umilință să aducă fierbinte cântare: *Aliluia!*

Icosul al 8-lea

Racla moaștelor tale s-a făcut izvor de bucurie și mângâiere credincioșilor, celor ce cu dragoste și evlavie le sărută. Păzește lăcașurile noastre, iar pe cei dezbinați îi unește, mijlocește pe cei care te slujesc și vin în sfânt lăcașul tău. Veniți cetele monahicești

și iubitorilor de praznice să ne desfătăm de harul său și să ne închinăm sfintelor sale moaște și, astfel sfințiți, să-ți aducem aceste cântări:

Bucură-te, nesecat izvor al binecuvântării și milei lui Dumnezeu;

Bucură-te, îngere pământesc, Lazăre, că moaștele tale în Catedrala din Belgrad au fost așezate, umplând de bună mireasmă mult pătimitoarea Serbie;

Bucură-te, că, la sosirea ta la Ravanita, femeia, care era în pragul morții, de cumplita boală prin mila ta a fost tămăduită, și mulți dintre cei care s-au apropiat cu credință de racla moaștelor tale au primit grabnică tămăduire;

Bucură-te, că trupul tău cel de mir izvorâtor răspândește bună-mireasmă și duhul poporului îl însuflețește;

Bucură-te, caldule rugător, primește cântarea și ascultă rugăciunile celor care îndură necazuri și acum pătimesc și la limanul liniștit îi călăuzește;

Bucură-te, Sfinte Mucenice Lazăre, lauda și apărarea ortodocșilor!

Condacul al 9-lea

Mulțumim lui Dumnezeu noi, cei plini de frică, fiindcă vedem adâncul minunilor dumnezeiești. Veniți cei împovărați să dobândiți ușurare sărutând sfânta lui mână dreaptă. Măinile străpunse de păgâni sunt întregi și până astăzi se văd pe ele rănile luptelor tale, iar nouă ne revarsă mir bine mirositor, dăruind credincioșilor felurite tămăduiri. Veniți, cei împovărați, și toți cei care îl iubiți pe Dumnezeu, să-l slăvim pe Sfântul Lazăr, minunat întru sfinții Săi, cântându-i: *Aliluia!*

Icosul al 9-lea

Ritorii cu felurite graiuri sunt ca niște pești necuvântători înaintea ta, Sfinte Cneazule Lazăr, căci neamul sârbesc s-a îmbogățit și cu sângele său a fost răscumpărat, dăruindu-i și pecetluindu-i ca moștenire veșnică Împărăția Cerurilor. Așa cum un stâlp de foc i-a scos pe israiliteni din Egipt, așa și crucea ta

strălucind conduce turma ta în pământul făgăduinței din Ceruri, unde se cântă cântare de slavă: „Sfânt, Sfânt, Sfânt este Domnul Savaot, plin este cerul de slava Ta.” Aducându-ne aminte de preaslăvita ta junghiere pentru noi, îți mulțumim și te rugăm, auzi-ne căci îți aducem cântare de laudă:

Bucură-te, ocrotitorul ortodocșilor, celor amărâți mângâiere, iar celor întunecați luminare;

Bucură-te, întru Dumnezeu și Preasfânta Sa Maică al nostru tare ajutor;

Bucură-te, că ție Domnul îți zice: „Voi veți fi alesul meu popor, iar eu voi fi Dumnezeul vostru”;

Bucură-te, căci bând cupa pătimirii lui Hristos, sângele ți-ai vărsat, și pentru Domnul la junghiere te-ai adus;

Bucură-te, că pentru poporul sârb Kosovo este poarta prin care se urcă la Cer;

Bucură-te, că prin nesticăciunea trupului tău ne dăruiești nădejde la învierea cea de obște;

Bucură-te, Sfinte Mucenice Lazăre, lauda și apărarea ortodocșilor!

Condacul al 10-lea

Ștâlp al evlaviei și scară ce duce la Ceruri, tu ești Cneazule Lazăr, râvnitor de cele cerești, iar ca un soare ne luminezi pe noi, cei care trăim în întunericul necunoștinței. La nevoie monahicească ne întărește să biruim ispitele vieții, întru pace să ne bucurăm, cere de la Dumnezeu Dăruitorul ceea ce îi este fiecăruia de folos: celor bolnavi tămăduire, ca sănătoși cu sufletul și cu trupul să putem petrece celelalte zile bineplăcând lui Dumnezeu. Fă-ne lăcașuri ale Duhului Preasfânt, să dobândim bunătățile duhovnicești și să ne învrednicim să primim sfârșit bun al vieții, intrând împreună cu fecioarele cele înțelepte în palatul lui Hristos, ca împreună cu tine să cântăm: *Aliluia!*

Icosul al 10-lea

Împăratului Ceresc I-ai zidit un minunat locaș, în slava înălțării Sale, unde tu, stâlpul de neclintit al credinței, ca un soare ne

luminezi pe noi cei care trăim întru întuneric în aceste vremuri. Împlinește cererile celor ce vin cu credință la tine, celor ce au trebuință de ajutorul tău din belșug dăruiește-le, celor ce viețuiesc în locașul tău și în alte locașuri, dăruiește-le toate cele de folos, mângâiere și mântuire, ca în smerita cugetare să aducem cântare:

Bucură-te, păzitorul nostru, că din lăcașurile Raiului turma ta o privești și de ea cu dragoste te îngrijești;

Bucură-te, că râvnitor asemenea lui Ilie făcându-te, cu mânie te-ai înflăcărat împotriva vrăjmașilor Crucii lui Hristos;

Bucură-te, că datorită ție Ravanita arată ca o bolniță a celor neputincioși, și precum un liman pentru cei cuprinși de furtuna patimilor;

Bucură-te, iscusitul semănător al evlaviei, că roade prea bogate ai secerat, aducând mulțime de mucenici în Împărăția Cerurilor;

Bucură-te, prea frumoasă ceată de Dumnezeu aleasă, că prin voi a sporit credința în biruința dreptății;

Bucură-te, Sfinte Mucenice Lazăre, lauda și apărarea ortodocșilor!

Condacul al 11-lea

Să înălțăm cântare, fraților, de Dumnezeu înțeleptului Lazăr și cetei sale. Frumusețea trupurilor voastre arată strălucirea voastră launtrică, căci cuvintele lui Lazăr cu înțelepciune le-ați ascultat, sângele necruțându-vă pentru credință l-ați vărsat, neputința firii ați uitat, și ca niște miei la junghiere v-ați adus. Prea minunaților, strălucitorilor viteji, slăviți, curajoși și nobili, unul pe altul la râvnă v-ați îndemnat: „Să mergem pe câmpia din Kosovo pentru Cinstita Cruce să ne vărsăm sângele și să murim pentru credință”. Veniți, cetele credincioșilor, cu căldură să ne închinăm mucenicilor, să le înălțăm cântare de laudă ca în viața cea de apoi să ne îmbrace în lumină dumnezeiască și împreună cu voi să cântăm lui Dumnezeu: *Aliluia!*

Icosul al 11-lea

Cu rugăciuni și cu cântări vă proslăvim ca pe niște apărători înaintea lui Dumnezeu, căci, uniți fiind precum este Treimea de o

ființă, ați avut un singur gând. Precum David vă grăim: „Ce este bine și ce este frumos, decât numai a locui frații împreună?” Voi nu sunteți legați prin dragoste trupească, ci prin credința ortodoxă, prin credința iubirii de frați. Dacă rădăcina e sfântă și ramurile sunt sfinte. Cinstita voastră moarte s-a arătat înaintea lui Dumnezeu ca o costiță de Dumnezeu împletită. Legați de har, în înălțimi v-ați luat zborul, prin vărsarea sângelui pământul sfințind, ca și cu niște flori binemirosoare l-ați împodobit. Dăruiți-ne duhul râvnei voastre, să ne învrednicim a ne îndulci de darurile cerești aducându-vă cântare:

Bucurați-vă, vulturi din Kosovo, fii de neam ales;

Bucurați-vă, toți mucenicii care cu dragoste nefățarnică, cu credință neclintită, cu cuvântul adevărului, unul altuia pilda ați urmat;

Bucurați-vă, că ați fost pod care leagă generațiile și le înscrie în Cartea Vieții;

Bucurați-vă, că jertfă vie v-ați adus Sfintei Treimi, iar poarta cerească larg s-a deschis primindu-vă pe voi;

Bucurați-vă, că împreună cu voi, de Dumnezeu înțeleptul Lazăr astăzi în ceruri se veselește;

Bucură-te, Sfinte Mucenice Lazăre, lauda și apărarea ortodocșilor!

Condacul al 12-lea

Cu harul lui Dumnezeu corabia voastră a ajuns la limanul liniștit al vieții veșnice ca la o comoară prea bogată. Ai păzit poporul de-a lungul robiei de veacuri, predându-l în purtarea de grijă a lui Dumnezeu, celui mai mare Doctor care tămăduiește rănile cele ascunse ale sufletelor cu lecurile pătimirii și ale umilinței. Aprinde întru noi lumina dragostei de care sufletul tău s-a umplut, căci săraci ne-am făcut neavând dragoste față de Domnul și față de aproapele, pentru a afla milă în Ziua Judecății și prin apărarea ta să ne izbăvim de partea cea de-a stânga și să auzim fericitul glas: „Veniți, binecuvântații Tatălui meu, de moșteniți ceea ce v-am pregătit”, și ca pe Treimea de o ființă să O proslăvim cântându-I: *Aliluia!*

Icosul al 12-lea

Rugăciuni înălțând către voi, sfinților mucenici din Kosovo, fiți nouă călăuzitori către mântuire, pace patriei aducând, iar bisericii o singură voire. Cu adevărat a zis Solomon: „Amintirea dreptului cu laude se face”, în această zi totul este plin de bucurie să intrăm în sfântul lăcaș de la Ravanița, pentru a vedea făclia ce nu se stinge, moaștele tale de minuni făcătoare, care ca un crin îmbată prin bună mireasmă, dăruiesc daruri de tămăduiri. Nebiruitule mucenic, poporul tău rugăminți îți aduce:

Bucură-te, că trecerea din această viață la cele cerești este preaslăvită;

Bucură-te, Sfinte Cneazule Lazăr, râu cu afluenții tăi în chipul sfinților mucenici, care prin sfântul sânge fața pământului au adăpat-o, iar din sângele tău au înflorit bujori;

Bucură-te, cinstitul Cneaz, că ceata mucenicilor ai condus-o în Ierusalimul de Sus, precum Isus al lui Navi a fost călăuzitor către pământul făgăduinței;

Bucură-te, Serbie de Dumnezeu iubită, că mireasma sfințitei viețuiri a mucenicilor tăi s-a înălțat la Hristos;

Bucură-te, lună, că printre stele așa cum s-au făcut ostașii tăi, minunat strălucești;

Bucurați-vă, sfinților mucenici împreună cu Țarul Lazăr, inimile noastre cântare de mulțumire înalță: „Slavă vouă și laudă!”;

Bucură-te, Sfinte Mucenice Lazăre, lauda și apărarea ortodocșilor!

Condacul al 13-lea

Q, adâncul înțelepciunii și al gândirii la Dumnezeu, Mare Mucenice Cneaz Lazăr, talantul cârmuirii patriei, înmulțit, Cârmuitorului a toate l-ai dus. Drept aceea, ai auzit fericitul glas: „Bine slugă bună și credincioasă, lucrătorul viei lui Hristos, intră întru bucuria Domnului tău!”. Vezi lacrimile și suspinele inimii noastre, cererile ne împlinește, stinge flacăra ispitelor, și împiedică moartea subită, dăruiește-ne să iubim dreptatea și facerea de bine unul pentru altul, pentru ca urmând viețuirii tale, să ne învrednicim de slava cea veșnică. Primește această săracă

mulțumire, căci ție slavă îți înălțăm, iar Domnului nostru îi cântăm. *Aliluia! (de trei ori)*

Apoi îndată, Icosul 1 „Atunci când a vrut să cheme neamul sârbesc...” **și Condacul 1** „Înaintea alesului luminător al pământului sârbesc...”

